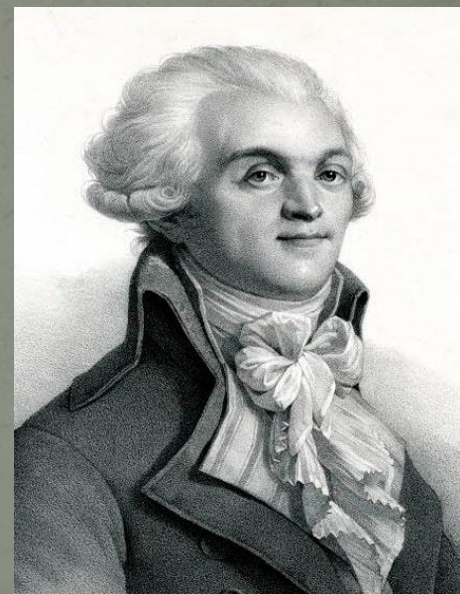

«Откуда есть
пошла» восточная
коллекция
НБ СПбГУ
и при чем тут
Великая
французская
революция?

О Б Ъ Я В Л Е Н И Е
П У Б Л И Ч Н А Г О
П Р Е П О Д А В А Н И Я Н А У К Ъ

в ъ
И М П Е Р А Т О Р С К О М Ъ
С А Н К Т П Е Т Е Р Б У Р Г С К О М Ъ У Н И В Е Р С И Т Е Т Ъ

на сей 1824 годъ

отъ Исправляющаго должность Ректора и Совета,

Съ присовокупленіемъ дополненія ко Всеобщей Исторіи Гунновъ,
Турокъ и Монголовъ, соч. О. Пр. Вос. Слов.
Иосифа Сенковского.

В ъ С А Н К Т П Е Т Е Р Б У Р Г Ъ,
В ъ Т и п о г р а ф и и И М П Е Р А Т О Р С К О Й А к а д е м і и Н а у к ѵ,
1 8 2 4.

14
1769
1178, die 19 aprilis
amul. 177, p. 12

و در این روز که اول ماه جمادی است این سفر بجهت بیاید
بالا و در آن روز که اول ماه جمادی است این سفر بجهت بیاید
حسن زاده محمد پاشا صاحب دین معزول از منصب
اقامت نمودند اول وقت مکرر در هر روز سخن با آیتیه
گورنیش این ایوان بیرون استانبول خسته و خوش
کردی استقامت و عزمی بیست و شش ساعت به مخالف
از این امر خائفانند این خسته استانبول بیرون
از این ایوانه از این ایوانه استانبول بیرون
اول این شهر استانبول بیرون استانبول بیرون
بر این ایوانه استانبول بیرون استانبول بیرون
انقره صاحبان این شهر استانبول بیرون
استانبول بیرون استانبول بیرون
حضور همایون مشایخ به شرف از این شهر بیرون
خبر اول این شهر استانبول بیرون
قریبا این شهر استانبول بیرون

13
در این روز که اول ماه جمادی است این سفر بجهت بیاید
بالا و در آن روز که اول ماه جمادی است این سفر بجهت بیاید
حسن زاده محمد پاشا صاحب دین معزول از منصب
اقامت نمودند اول وقت مکرر در هر روز سخن با آیتیه
گورنیش این ایوان بیرون استانبول خسته و خوش
کردی استقامت و عزمی بیست و شش ساعت به مخالف
از این امر خائفانند این خسته استانبول بیرون
از این ایوانه از این ایوانه استانبول بیرون
اول این شهر استانبول بیرون استانبول بیرون
بر این ایوانه استانبول بیرون استانبول بیرون
انقره صاحبان این شهر استانبول بیرون
استانبول بیرون استانبول بیرون
حضور همایون مشایخ به شرف از این شهر بیرون
خبر اول این شهر استانبول بیرون
قریبا این شهر استانبول بیرون

СОКЪ

ДОСТОПРИМЪЧАТЕЛЬНОГО,

ЗАПИСКИ ГЕССИН-АХМЕДЪ-ЭФЕНДИ,

ТУРЕЦКАГО МИНИСТРА ИНОСТРАННЫХЪ ДѢЛЪ,

О СУЩНОСТИ,

НАЧАЛА И ВАЖНЕЙШИХЪ СОБЫТІЯХЪ ВОЙНЫ, ПРОИСХОДИВШЕЙ МЕЖДУ ВЫСОКОЮ ПОРТОЮ И РОССІЕЙ ОТЪ 1482 ПО 1490 ГОДЪ ГИДЖРЫ (1769—1776).

ПЕРЕВОДЪ СЪ ТУРЕЦКАГО.

Часть первая.

ВСТУПЛЕНИЕ.

Воздавъ должъ хвалы Господу Всевышнему и благословенію его Пророку, обращаюсь къ людямъ благороднымъ и почтеннымъ. Вотъ въ чемъ дѣло. Съ тѣхъ поръ какъ вселенная стала обитаемой, съ тѣхъ поръ какъ начались перевороты царствъ и народовъ, постепенно происходившія событія, изъ вѣка въ вѣкъ, вносили были въ лѣтопись, и тѣ, ко-

* Въ библиотекѣ Императорскаго Санктпетербургскаго Университета находится два рукописные экземпляра этого любопытнаго сочиненія, которое, вѣроятно, вѣдь своей важности для нашей отечественной исторіи.
Т. LI. — Стл. III.

СЪВЕРНЫЙ АРХИВЪ

1826. № I.

ИСТОРИЯ

Посольство Дервиша-Михаммедъ-Эфенди въ Россію, въ 1168 году эгиры, (то есть 1753 послѣ Р. X.)

(Взято изъ Оттоманскихъ лѣтописей Васифъ-Эфенди, томъ I. стр. 61.) (*)

Переводъ съ Турецкаго языка.

Дервишъ Михаммедъ Эфенди, отправленный Посломъ въ Россію, выѣхалъ изъ

(*) Профессоръ Восточныхъ языковъ при С. Петербургскомъ Университетѣ, О. И. Сенковскій, издалъ въ 1824 году на Польскомъ языкѣ книгу, подъ заглавіемъ Collectanea, etc. п. е. Отрывки изъ Исторіи Турецкихъ, относящіяся до Польской Исторіи и прог., сочиненіе весьма важное и любопытное, ибо до сихъ поръ мы не знали, какимъ образомъ Турецкіе Писатели судятъ о дѣлахъ историческихъ и о лицахъ, участвовавшихъ въ политическихъ сношеніяхъ и войнахъ съ Ошманскою Имперіею. Нынѣ Г. Сенковскій занимается подобными выписками

كل طبع هذا التاريخ الجديد والاثر المفيد المسمى بمحاسن الانار
وحقايق الاخبار لاجد واصف افندي المؤرخ في الدولة العلية
العثمانية لازالت محفوظه بتأييدات الصمدانية بمعرفة الفقير
الى آلاء ربه القدير عبد الرحمن المدرس والرئيس بدار الطباع العالم
وذلك في عام تسع وعشر بعد المائتين والالف
في شهر شعبان المعظم
1219

No 8.

D. Poyoff

Coll:Pol:S.J.

که در روزگار خردی غم مار
 قویار سوختن بود در برت
 که در روزگار خردی غم مار
 قویار سوختن بود در برت
 که در روزگار خردی غم مار
 قویار سوختن بود در برت

شکایات اهل بیت

پروردگار خلق و خداوند بسبب یا	سگ و ساس و قوت قیامت خدایا
برزاق بنده پرورد و خلاق رسما	دادار غیب دان و نگهدار آسمان
یکتا و پست عالمان بر درش دوتا	اقوامی که در جهان بر یک پیش
فرزند آدم از کل و یک کل از کیا	کو سر زنگ خار که لولو از صدف
الا هو الذي خلق الارض و السماء	بسمان من بحیث و یکبی و لا اله
باری ز آب چشمه که نرسد در شا	باری ز سنگ چشمه آب آور دیدید
کلک ز شفق کند و پسر در دعا	کاهی صنع ما شطرب روی خوب روز
عاشق نامه بود که با سامع الی دعا	اشان با بطنک یا صلح الی خود
اصحاب غم در صحت بی مریز و پ	ارباب شوق در طلبت بی فلتد و شو
نام تو غم زد او کلام تو دل را با	یا دور و ج پرورد و وضع تو غم لیریب
بی خاتم رضاه تو سیع اجل بیما	بی پی که قبول تو نقد اجل غم دل

که در روزگار خردی غم مار
 قویار سوختن بود در برت
 که در روزگار خردی غم مار
 قویار سوختن بود در برت
 که در روزگار خردی غم مار
 قویار سوختن بود در برت

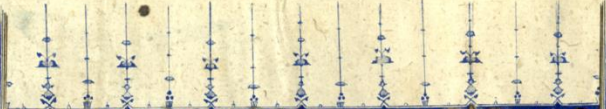
که در روزگار خردی غم مار
 قویار سوختن بود در برت
 که در روزگار خردی غم مار
 قویار سوختن بود در برت

که در روزگار خردی غم مار
 قویار سوختن بود در برت
 که در روزگار خردی غم مار
 قویار سوختن بود در برت

جایی تیغ نقش بر آه و جهاست	ویران کند بسبب غم چست با
شان بر آستان جلالت نماده	که در کشان مطاوع و خیر وان که
که جمل را غدا بکنی و رعطا و یست	کس ایچال نکلی چون آن حبه
خود دست غم و بلاغت بکارسد	تا در محار و وصف جلالت کند شنا
خواهند کان در که بنمایشش آوند	سلطان در سردن در ویش در عبا
کاهی سوختن تو جسمت با خزان	کاهی نیم لطف تو همسر با صاحبنا
ان دست با قیغ وین روی بر زمین	آن چشم بر آسارت وین گوش بر زمین
مردان بر آست از نظر خلق در جباب	شب در لباس معرفت و روز در قبا
ز خنده طالع کی کسی یاد او بخیر	یک شسته طالع کی کواشگر کند ترا
چینس نزار سکه بر چسبری وند	اول نام آدم و آخر مصطفی
الهاش از خلیل و پاشش بر خیریل	رایس باز طبعیت و طغیغ از خوا
در رفت و زبان فصاحت بکارسد	خود پیش آفتاب چه پرتوه در بکشا
و انکی کتب ان اول الشمس کورت	معنی چه گفته اند بزرگان پار سا

که در روزگار خردی غم مار
 قویار سوختن بود در برت
 که در روزگار خردی غم مار
 قویار سوختن بود در برت

که در روزگار خردی غم مار
 قویار سوختن بود در برت
 که در روزگار خردی غم مار
 قویار سوختن بود در برت

مثنوی

ای ضیاء سخن حسام الدین بی کردن این مثنوی را بسند مثنوی را چون تو برادر بود کمان لله بوده در ماحصب در آب کشتن خفا شکر تو به کنت بر اسجد و اقرب بندگان بنا چون در باستان غنیم حج زیارت کن کعبه بود کین حسام دین ضیا کعبه است شش را تو آن ضیا خواند ای بس که پدید نور منیع نه تا که غلبه و تنگی ایستد یک بر کفایت معنوی کنت انبیاء و شمان بر سه تنند در عقاب است خم نور پس	که کشت از نورش مثنوی به فی کشتی زان سوسن که کشت کوفت زان که تو را شرف بود تا که کمان الله پیش آه جسته فضل کرده و لطف فرموده نرس جان شد سجده ابدان ما حکم باری پس کشتی می کشیم حج بر بیت مراد ز بود تیغ خوششید از ضیا ما بنشین وان تو را نور خواند اندک چون را که آفتاب ان شبیه نابر از سخن و از جلد عبید ان کوه شاد کاسه از شاد بس ملکیت استوی زند زین دوی نوایس میاید	سمت حال تو ای مرغ نجس مثنوی پران کشته ناید چون چین خوانی خدا غلام حسین مثنوی از تو تران میگرد راگن شاکر را ز یاد شده کز زیارت می شود زین دیو بود خوش کشتن کار و لایا حج زان ضیا کنت حسام الدین ترا نور از ان ماه باشد یون ضیا شش چون عالی ترا خود زان انقب اغراض را گل خود تا که ترش کامل آمد در پس بس عدوی جان صرافت طلب کین چراغی را که است نور کار موشی بر دفتر جام بریز	سین نام زوده خود شید و نور آب نیل است بشلی چون نود ای ضیا سخن تویدی حال او این حکایت که عقدت است ایر حکایت کز شد انعام اندرین بود یکم کمال بود اندر باغ ان صا در جلال سایه او را نمود امکان دید چرا که بیت که اول انصاف بعد از ان بسیار می گوید فی بلاد چان بود شش خیال چون بران اسبب نشاند سر بران بر سه تند موفی باز در دست نشاندش ان در رعس را ساقه زود ان بس توین می کرد از دون از عواصی دور از آواکون کر چه نوری آن عوان بی نظیر کر خبر یک که شد رحمت نمود از عوازا در دعا بر سه کید	تا با بر بلاد و بر دیار قوم موسی را ز خون بر آب بود حق نفوت باغ احوال او کر تا ش میکی انجا روست سکس انسا ز غمنازه انسا در شین جوسین ام در نظر دید و غنیت جوعیت انسا انسان را نزل کن بر کپان چشم پر شنه طبع بود ان حال پیش با نشان سپه مندر بود سردی را سپه و ایستد نوز بر همان امید پیش با نیست آن زیم او رود در باغ شب باشای حق دعای ان پس انجا کف شادم او را نکون کسان خلق را تو بر ملا از مسلمان کند ان بپرو کر عوان او را نشان است	دا که دیدش مثنوی در آید شده مثل سرگون اندر سفر کم سواد زین جهان این دیده داد نقصه بر ایام برو غرض بیان چار بس جلوت آیش نظام کر غش این در غنای شست سوی غنای وصف او را می شنید بروی افتاد و شد او را دل خود مجالش سپه نادان غنچه را اندر باغ از خوبی نوبس حق با بود اول کارش پله مدان زان در دست که کابین بار که کشت و در شش ان دوری خود نور و شاد بکنین انسان طالب انکشتی در جوی باغ نست خندان سیم در بر روی از عوانی پس کین را زان بر سلمان شود او نشاند صیخین او بار باره عوان ان عوان بر نوان شاد
---	--	---	--	---	--

ای کشته ام این را نام ناگیا آید بر آن عالم کشت نیست مید و حق از روی تنبیین در عا را که کفناست نوزت انخان که قرب از سجده است نار برای بر من های سوی بود ای امیر صبر مفتاح فوز حج که تو خوشی و این درو صفا وان خوششید این فروغون بس ضیا از نور ان نور ان نگاه لاجرم بازار بار روز بود تا که ترش کامل آمد در پس در شش درش که بود غیر یکب ازنت و دعای زود ان دور ان کاف تا با از جرح جام که در جرح	مثنوی از نورش مثنوی به فی کشتی زان سوسن که کشت کوفت زان که تو را شرف بود تا که کمان الله پیش آه جسته فضل کرده و لطف فرموده نرس جان شد سجده ابدان ما حکم باری پس کشتی می کشیم حج بر بیت مراد ز بود تیغ خوششید از ضیا ما بنشین وان تو را نور خواند اندک چون را که آفتاب ان شبیه نابر از سخن و از جلد عبید ان کوه شاد کاسه از شاد بس ملکیت استوی زند زین دوی نوایس میاید	سمت حال تو ای مرغ نجس مثنوی پران کشته ناید چون چین خوانی خدا غلام حسین مثنوی از تو تران میگرد راگن شاکر را ز یاد شده کز زیارت می شود زین دیو بود خوش کشتن کار و لایا حج زان ضیا کنت حسام الدین ترا نور از ان ماه باشد یون ضیا شش چون عالی ترا خود زان انقب اغراض را گل خود تا که ترش کامل آمد در پس بس عدوی جان صرافت طلب کین چراغی را که است نور کار موشی بر دفتر جام بریز	سین نام زوده خود شید و نور آب نیل است بشلی چون نود ای ضیا سخن تویدی حال او این حکایت که عقدت است ایر حکایت کز شد انعام اندرین بود یکم کمال بود اندر باغ ان صا در جلال سایه او را نمود امکان دید چرا که بیت که اول انصاف بعد از ان بسیار می گوید فی بلاد چان بود شش خیال چون بران اسبب نشاند سر بران بر سه تند موفی باز در دست نشاندش ان در رعس را ساقه زود ان بس توین می کرد از دون از عواصی دور از آواکون کر چه نوری آن عوان بی نظیر کر خبر یک که شد رحمت نمود از عوازا در دعا بر سه کید	تا با بر بلاد و بر دیار قوم موسی را ز خون بر آب بود حق نفوت باغ احوال او کر تا ش میکی انجا روست سکس انسا ز غمنازه انسا در شین جوسین ام در نظر دید و غنیت جوعیت انسا انسان را نزل کن بر کپان چشم پر شنه طبع بود ان حال پیش با نشان سپه مندر بود سردی را سپه و ایستد نوز بر همان امید پیش با نیست آن زیم او رود در باغ شب باشای حق دعای ان پس انجا کف شادم او را نکون کسان خلق را تو بر ملا از مسلمان کند ان بپرو کر عوان او را نشان است	دا که دیدش مثنوی در آید شده مثل سرگون اندر سفر کم سواد زین جهان این دیده داد نقصه بر ایام برو غرض بیان چار بس جلوت آیش نظام کر غش این در غنای شست سوی غنای وصف او را می شنید بروی افتاد و شد او را دل خود مجالش سپه نادان غنچه را اندر باغ از خوبی نوبس حق با بود اول کارش پله مدان زان در دست که کابین بار که کشت و در شش ان دوری خود نور و شاد بکنین انسان طالب انکشتی در جوی باغ نست خندان سیم در بر روی از عوانی پس کین را زان بر سلمان شود او نشاند صیخین او بار باره عوان ان عوان بر نوان شاد
--	---	---	--	---	--

بسم الله الرحمن الرحيم حوال اول والآخرة والباطن وهو بكل شيء عليم **نظم** حمد خداوند بخت تاشو دایم نایب است
 بهره کشای قلم ترش منده لوح نویسنده در جبهه نایب کرده که تکرار است یک رقم از خانه تصویرت زبوره خوان سر راه
 بنام خجسته ز جام مدعی سز که جوهر زوهر نوبت نسیب انسانی را بر بنده ظهور و لعل که مناسبتی آدم جلوه داد بصفت بحال
 عقل و صحت کمال نطق عتی تمام و فرشته لا کا خجسته و فریفت میان بدیهه از ذکر کیمت انجام صافی شایه که منجستی
 بالعه و کاتب قدرت کمالش بقلم ابداع و خانه اختر جراید عوایدین نوع رفیع العذیر بار تمام **کلام** **نظم**
 مرقوم گردانده قداختار نار بنا المستعان بنم ایلیان و فیض البیان **نظم** قدرش خاک رازبان کوشه
 قلم داد و در بیان نمود تا زخم و بیان بصدا تر از کرد و از ناسی خود ممتاز زلفت و تحت تحبائی که عند ایض
 براعت و در حق فضل و افضال سترم آن زبان حال کشاید و صلوات صلواتی که سزاره رستان بوستان جزالت کلش
 قبول و اقبال نجات موزونه الهی است اداناید نشانده تقدس و ایثار مدینه سلطان که منوره فیاض النور بگشایش
 بطغای غرای فاقه بپوشه من شمله موشح و مرقع است و مثال عدم المثال اصاحیق توفیق رفیع **کلام** **نظم**
 شرح و مرقع **نظم** مشی کارخانه جو فان مشتاق علم القرآن اتی حرف سنج تخته کن چون علم است کار و است سخن
 کافه نون یک رقم زمانه لوح محفوظ زیر نامه مصطفی رازدان عالم عیب خازن کج نامه لاریب
 وآت علی آله واصحابه و اتباعه واجابه و احزاب الامم برضای صافیه ساکنان مساکن سخن دردی واضح است و
 بر خاطر از کماکان ممالک سز بر روی سار و لایح که انسان مدنی بالطبع واقع شده یعنی او را از تمدن که جبار است
 ز بخش در میان بی نوع جاب نیست زیرا که تیره اسباب مجبشت فردی از آدمیان لغت جمعی هم از ایشان

صلی الله علیه و آله

صورت زبده و چون آدسه را اجنار و اعلام ایماه نوع بمقصد و مصالح خود از امور ضروری است
 پس حضرت و باب کیمت توالت آله بکریم عجم اورا بر شرف بیان اختصاص داد تا بجزه سخن دلکش کلون باشد
 بی بیان روح صدیقان جولان تواند نمود کما قال جواسمه خلق الانسان علی لیلین و بیان قبول بعضی از علماء تفریح و تسلل
 ارواحهم عبارت است از نطق و کلمات جماع اعلام از جنات جنیه و بسبب توفیر و تزیین تحریر در تیر اسکان نیاید کما
 طوطی خوش نوای شکر خای زبان بیخات مسقط الصفات الفاظ و کلمات صدق الانسان لولسان الصورة
 در ریاض جهان آنگذد و کما حی سدره قلم زیارت صحایف بیان در میان تیار اعلی العلم ضاع الکلام فرغ العالی پس
قالب لوف یارایر بس اخبار از خیالی و ایامی خایر یا عکسوات در این سخن طر عبارت با بخت طر البطل الع کلمات
 در صفت هر یک ازین و فضیلت و صفای بیان بجزه و تفرقت و خواهن زمان از برای تصور و تفسیر حرف
 هر چه اندیشه باران است پیش قدمند نشان بست و آئی نیاید بهشت را بی یادین بیان هر که حدیث حقان انسانا
 معطرا سخته نغز است ازین سوارت فیم آیه و نغمه اقل **کلام** **نظم** لولا الکلام لکن متصا با بری المرائع و ادنی مراد لا
 نفع سخن بازل از روشن مرغ زبا را سخن آینه است ما هم بریم سخن آفتاب ما هم بریم سخن لعل لب و طلیعه
 صحیح تحریر اطراف و آقا اقبالیم بسیار مذکور اند معاریست از بر تو انوار کرامت آنرا فضل امتیاهی **نظم**
 زینده و اول الخط نور الزاظر بیا و سخت ماقبل التورث السواد بیت خط صورت رحمت آیدت انموذج فیض با و شایسته
 از خانه بگشاید بر بدای بلوح جهان شه مویدا آینه بدوش و خردار ز اسرار که شش کان اوار هر کوزه حقایق و معانی
 گوید بزبان بی زبانی و آوازهین مقدمات فایضه البرکات مفهوم مے کوسر کاه مخدرات تنق
 معانی از جملات قلوب انسان زینور و ف بر بسته و به پیرایه کلمات خود را بیار راسته
 مایل عرف شرف اعلام و اجنار و قاصد منظر مآثر ظهور و انهار مے شوند یا از مصراع لسنه
 متوجه شده فروه ساعده اهل خطاب را سر پر جا و حلال و در یکم غنچه و دلال مے سازند تا قاعده
کلام **نظم** مایه ای یک ممد که دو یار معارج ایام مے مترکی گشته منظر باجره اباب پیشان بجزه اطلاق کرده
 حسن و جمال آرایش مے بخشند تا ضابطه فمن البصر لطف مری باشد و تصاعد و ترسته ایشانرا بمنزله موصو والا

فصل فی اساتما مذکور و بوجه محرر و مسطور اولمشد رکه از انجی هند
جدد بکی قطعه در و قطعه شمالیه سی یکی اساتما نامیه معروفند و قطعه
جنوبیه سی پروا جمله مشهور در اول هند الان قطعه شمالیه ده بسط کلام
و تحریر

صورت قطعه یون
صیحت کثرت یه
و جیحی لولونه

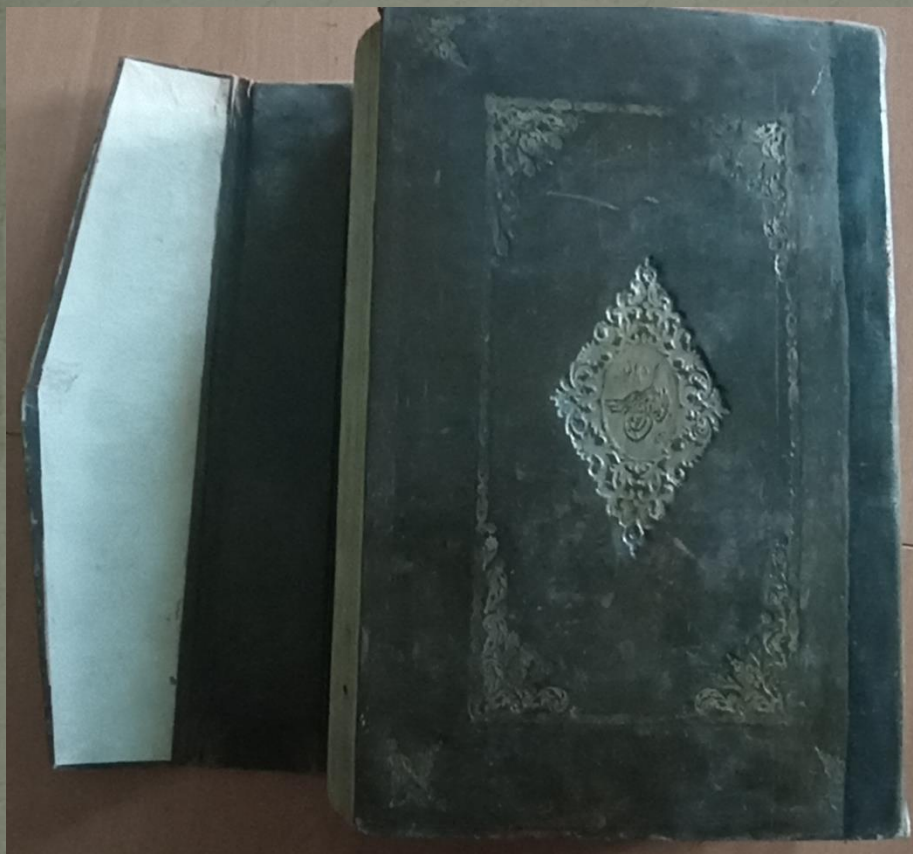
فصل فی اساتما مذکور و بوجه محرر و مسطور اولمشد رکه از انجی هند
جدد بکی قطعه در و قطعه شمالیه سی یکی اساتما نامیه معروفند و قطعه
جنوبیه سی پروا جمله مشهور در اول هند الان قطعه شمالیه ده بسط کلام
و تحریر

فصل فی اساتما مذکور و بوجه محرر و مسطور اولمشد رکه از انجی هند
جدد بکی قطعه در و قطعه شمالیه سی یکی اساتما نامیه معروفند و قطعه
جنوبیه سی پروا جمله مشهور در اول هند الان قطعه شمالیه ده بسط کلام
و تحریر

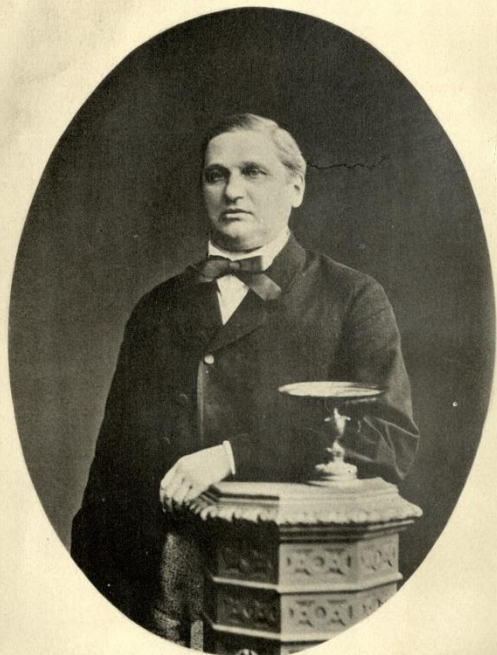
صورت قطعه یون
صیحت کثرت یه
و جیحی لولونه

فصل فی اساتما مذکور و بوجه محرر و مسطور اولمشد رکه از انجی هند
جدد بکی قطعه در و قطعه شمالیه سی یکی اساتما نامیه معروفند و قطعه
جنوبیه سی پروا جمله مشهور در اول هند الان قطعه شمالیه ده بسط کلام
و تحریر

فصل فی اساتما مذکور و بوجه محرر و مسطور اولمشد رکه از انجی هند
جدد بکی قطعه در و قطعه شمالیه سی یکی اساتما نامیه معروفند و قطعه
جنوبیه سی پروا جمله مشهور در اول هند الان قطعه شمالیه ده بسط کلام
و تحریر

London

В. Гринько

В октябре 1822 г. в Библиотеку поступило «небольшое, но хорошее собрание печатных книг и рукописей турецких и персидских (в том числе полное собрание османских историографов) у драгомана Министерства иностранных дел Фонтона»

«Коллекция восточных рукописей и книг г. Фонтана включает в себе сверх главнейших подлинных словарей, полное собрание историографов Оттоманской империи, как равно и полное собрание всех сочинений, печатанных в Царьграде, каковое и ныне там весьма трудно сыскать можно, не говоря уже об издержках, которые на привоз от Царьграда до Санкт-Петербурга употребить надлежало бы»

Бухарестский мирный договор 1812г.

